

Öt-huszonöt, kettő, négy, hat

In memoriam Vajda Gábor

Nagy bajban vagyunk, Gábor, nagyon nagy bajban... Én meg különösen, mert ha erőt vesz rajtam a lustaság, ha közeleg a lapzártá, a „végső határidő”, nem fogsz ideszólni, hogy: „Koma, hogy állsz az írással?” – Mert én alapjában véve egy lusta alak vagyok, akit időnként ostorozni kell, kellene... De csak finoman, mondhatni „érzékel”, úgy, ahogy Te tetted... Mert könnyen megsértődöm, önérzetes vagyok, és haragtartó. Általában véve: egy nehéz ember.

Felénk az emberek a munkájukba halnak bele. Persze, nem mindenki, csak az, aki a munkát komolyan veszi. Most az aratás ideje van, a forró nyaré, a túlontúl forró nyaré (Te már sohasem fogod megtudni – de lehet, mi sem –, a globális felmelegedés vár-e ránk, vagy egy újabb jégkorszak, meg azt sem, mi lesz a Ferenc József-csatorna sorsa, marad-e Európa legszennyezettebb csatornája, vagy talán abban is, meg „ebben” is egyszer csak megindul valami tisztulási folyamat?).

Feleségem egyik nagybátyja néhány éve a traktora mellett esett össze, miközben arra várt, hogy a learatott búzáját a malomnak átadja, Te meg, ahogy halom, a géped előtt lettél rosszul (Ágotának, a drága asszonynak kellett számítógépedet kikapcsolnia – ő mentette le a művedet, ő tett, ugye nem haragszol meg érte, ha egy kissé patetikus leszek és azt mondom, ő tett pontot életed művének a végére?!). Az öreg parasztot, és Téged sem tudtak újraéleszteni! Meg egy másik szerkesztőt, egy Keszég Karesz nevűt sem, meg egy moholi plébánost, Danyi Lacit sem... Mert felénk az emberek a munkájukba halnak bele.

És ugye, nem haragszol meg azért sem, ha azt mondom, vannak, nem is kevesen vannak olyanok, akik emiatt nem nagyon bánkódnak! Mert a mellébeszélésnek, a fondorlatosságának, a galádságnak és

a hazugságoknak az ideje még itt van. Köztünk van! Az igaz szó, a felelősséggel kimondott igaz szó még mindig sokakat zavar. Ők azok, akik most örülhetnek, ők azok, akik most föllélegezhetnek...

Nekik mondom: korai az öröm, mert lesz, úgylis lesz majd megint valaki, aki tíz, húsz, vagy ötven év múlva számon kéri rajtuk, és rajtuk is, hogy mit tettünk. Lesz majd, és akkor léssen majd sírás és fogcsikorgatás!

Kedves Gábor! Itt küldöm írásomat, amit megígértem, hogy a határidőre befejezek – és, mentésemre legyen mondva: a kialakított „utolsó időpont”-ra mindig el is készítettem – írnám, de ez badarság! Mert utolsó találkozásunkkor, alig egy hete, a szabadkai könyvtár oldalbejárata előtt (hol is találhattunk volna máshol utoljára?) nem ezt az írást ígértem meg. Egy másikat, egy Ellen-Trianon címűt. És a határidő sem járt még le! Húznám-halasztanám az írást, de mégsem lehet... Hívnálak: öt-huszonöt, kettő, négy, hat, de mégsem...

Bajban vagyunk, Gábor, nagy bajban, én meg különösen!

P. S. Vasárnap volt Péter-Pál napja, tegnapelőtt meg Sarlós Boldogasszony, tudod, Boldogasszony Anyánk egyik napja, az aratás igazi kezdete. A vasárnapi istentisztelet alatt nem gondoltam volna, hogy ma, pénteken a Te, konok, feketehegyi református lelkednek mondom majd el a katolikus szentlecke Pál apostoltól vett szavait, miszerint: „Az én véretem ugyanis nemsokára kiontják áldozatul, eltávolításom ideje közel van. A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, hitemet magtartottam.”

Horgoson, 2008. július 4-én